

BOEKBESPREKINGEN

G. C. DICKSON. *Orthodontics in general dental practice*. Pitman Medical Publishing Co., London. 350 pagina's, prijs 45 sh.

Blijkens het voorwoord is dit kleine boekje geschreven om de algemeen-practicus te voorzien van een „beknpte gids voor de orthodontische diagnose en behandeling en ook om als achtergrond te dienen voor hen die meer gedetailleerde handboeken willen bestuderen”.

Dit doel kan te loven zijn wanneer een schrijver zich voorafgaand scherp weet te realiseren welke minimum noodzakelijke kennis in theoretisch en praktisch opzicht de algemeen-practicus moet beheersen teneinde in de algemene praktijk die orthodontische gevallen te behandelen welke binnen zijn competentie en mogelijkheden liggen. Wat het theoretisch gedeelte van het boekje betreft is de auteur hier wel min of meer in geslaagd, hoewel men mag hopen dat het hierin gebodene voor de algemeen-practicus slechts aanleiding zal zijn om tot een werkelijke verdieping van kennis te komen.

Tegen het praktisch gedeelte van het boekje zijn m.i. bezwaren aan te voeren. In plaats van zich te beperken tot de bespreking van behandelwijzen waarvan men mag veronderstellen dat zij ook door de practicus in de algemene praktijk kunnen worden toegepast, heeft de schrijver gemeend bijna alle bekende therapieën aan een oppervlakkige bespreking te moeten onderwerpen. Wanneer men dan bedenkt dat aan deze verschillende behandelmethoden veelal totaal verschillende orthodontische denkwijzen ten grondslag liggen, waarop niet wordt ingegaan, dan houdt dit grote gevaren in. Zo wordt aan de bespreking van vaste apparatuur, m.n. fullband apparatuur, niet minder dan 14 bladzijden gewijd. Deze behandelwijze zal, gezien zijn aard, slechts weinig in de algemene praktijk worden toegepast. Het onderwerp extractietherapie, van zeer groot belang voor de practicus in de algemene praktijk, wordt echter in drie en een halve bladzijde afgedaan, terwijl de achtergronden niet worden besproken. Gelukkig staan de algemeen-practicus ook andere, soortgelijke, boeken ten dienste (bijv. HOTZ: *Orthodontie in der täglichen Praxis*) die hem een veel beter inzicht kunnen verschaffen. Aan de Nederlandse collega kan het onderhavige boekje derhalve niet zonder meer worden aanbevolen.

A. J. VAN HILLEGONDSBERG.

Caries-resistant teeth. Ciba Foundation Symposium. Onder redactie van G. E. W. WOSTENHOLME en M. O'CONNOR. 338 blz., 43 afb. J. & A. Churchill, London, 1965. Prijs geb. 60 sh.

De Ciba-Foundation is een internationale stichting, die o.a. tot doel heeft, beoefenaars van wetenschappelijk onderzoek uit alle delen van de wereld in de gelegenheid te stellen, bijeen te komen in haar domicilie: Portland Place, te Londen, ten einde speciale onderwerpen in beperkte kring te bespreken. De handelingen van de door de Foundation georganiseerde symposia worden zo volledig mogelijk in boekvorm vastgelegd, hetgeen wil zeggen dat behalve eventuele voordrachten tevens de daarop betrekking

hebbende discussies worden opgenomen. Zo zijn in de loop der jaren al veel verslagen over diverse belangwekkende onderwerpen verschenen. Voor het eerst is thans een tandheelkundig thema aan de orde.

De titel ervan: „Caries-resistant teeth” moge de oningewijde bij eerste kennisneming enigszins beperkt voorkomen, in werkelijkheid bestrijkt het een omvangrijk en boeiend histologisch, biofysisch en biochemisch terrein, waar veel inwendige en uitwendige factoren hun invloed kunnen doen gelden.

In dit goed verzorgde en in een aangenaam formaat uitgegeven boekje worden de verschillende aspecten van het ter discussie gestelde probleem door twaalf gezaghebbende onderzoekers uit Europese, Amerikaanse en Australische research-centra in het licht gesteld. De namen van de voordrachtgevers: G. N. DAVIES, S. B. FINN, O. BACKER DIRKS, K. G. KÖNIG, F. BRUDEVOLD, A. I. DARLING, R. M. FRANK, G. N. JENKINS, J. L. HARDWICK, M. L. SNYDER, S. W. LEUNG, R. L. HARTLES, alsook die van de overige deelnemers aan de gedachtenwisseling (het geheel stond onder leiding van R. F. SOGNAES) verschaffen voldoende waarborg voor het hoge peil van het gebodene. De toevoeging van de discussies verhoogt de aantrekkelijkheid van dit werk, dat opnieuw aantoot hoe groot het aantal vragen met betrekking tot de multicausale ziekte: tandcariës, ondanks alle speurarbeid, nog is.

Het boek kan een ieder, die in deze problemen belang stelt, worden aanbevolen.

J. B. VISSER

JEAN STAROBINSKI. *Geschiedenis van de geneeskunst*. Scheltema en Holkema N.V. Amsterdam, 1965. Prijs f 14,50.

Dit boekje van 112 pagina's is de laatste uit de serie „Kennis en Vernuft”, een twaalfstal boekjes over verschillende onderwerpen van de geschiedenis der exacte wetenschappen. Andere deeltjes behandelen o.a. de geschiedenis van de raket, van de sterrenkunde, van de natuurkunde, van de scheikunde en de menselijke communicatie. Aan deze serie heeft een groot aantal historici meegewerkt, aan de hand van vele vergeten documenten worden de hoogtepunten van deze geschiedenissen op illustratieve wijze behandeld. De boekjes zijn verlucht met vele fraaie kleurendrukken en een groot aantal afbeeldingen in koperdiepdruk.

De tekst van dit deeltje geeft een globaal overzicht van de geschiedenis van de geneeskunde. De praktizerende geneesheer heeft een tweeledige taak, als wetenschapsman heeft hij te maken met de problemen van het lichaam en de ziekten, waarbij het lichaam van de patiënt beschouwd wordt als een levend object reagerend volgens algemene wetten. Zijn wetenschap is slechts een tak van de andere vele wetenschappen, die de natuur bestuderen. Anderzijds moet de arts de patiënt op persoonlijke en therapeutische wijze tegemoet treden. De oudste behandeling van ziekten was niet op wetenschappelijke kennis gebaseerd, doch was verweven met een sociaal systeem van mythen, opvattingen en riten.

HIPPOCRATES heeft eens gezegd, dat de geneesheer, die naar wijsheid streeft, de gelijke is der goden. Hoe bereikt de moderne geneeskunde deze wijsheid bij voortdurend toenemende overbevolking, waarbij de sociale problemen in de wereld zich aan de geneeskunde opdringen? Tussen deze twee uitersten beweegt zich de tekst van dit boekje. Aan het einde van dit deeltje staat een chronologisch overzicht, waarin de belangrijkste jaartallen en feiten uit de geschiedenis der geneeskunde zijn weergegeven.

Boekbesprekingen

Deze overzichten komen ook in de overige deeltjes voor en geven ze daardoor een belangrijke waarde als naslagwerkje.

Een goed boekje voor hen, die een tweetal uren aan de geschiedenis der geneeskunde willen besteden.

F. E. R. DE MAAR